

BMT STRUKTURLARI DÜNYA İQTİSADIYYATINA VƏ HƏYAT SƏVİYYƏSİNƏ PANDEMİYANIN VURDUĞU ZƏRƏRİ QİYMƏTLƏNDİRİBLƏR

Aclıq, ərzaq çatışmazlığı, işsizlik - COVID-19-un yayılması və cavab tədbirləri görünməmiş ağır nəticələrə gətirib çıxara bilər.



AZƏRTAC BMT-nin Xəbərlər xidmətinə istinadla xəbər verir ki, Beynəlxalq əmək Təşkilatı (BƏT), ərzaq və kənd təsərrüfatı Təşkilatı (FAO), kənd təsərrüfatının inkişafı Beynəlxalq Fondu və Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) dünya iqtisadiyyatına və həyat səviyyəsinə pandemiyanın vurduğu zərəri qiymətləndiriblər.

Bəyanatda deyilir ki, pandemiyanın yaratdığı iqtisadi və sosial təlatümlər dönyanın əksər ölkələrində vəziyyətə dağidıcı təsir göstərib: on milyonlarla insan son dərəcə yoxsulluq şəraitində olmaq riski ilə üzləşə bilər, hazırda təxminən 690 milyon insanın qiymətləndirildiyi doyunca yemək imkanı olmayan insanların sayı isə bu ilin sonuna qədər 132 milyon arta bilər.

Milyonlarla özəl şirkət və sənaye müəssisəsi bağlanma ərzəsindədir. Dünyadakı 3,3 milyard işçinin təxminən yarısı dolanışqlarını itirmə riski altındadır. Karantin dövründə qazanc olmadan bir çoxları özlərini və ailələrini saxlaya bilməyəcəklər. Çoxları üçün müntəzəm gəlirin olmaması qida çatışmazlığı və ya rasionda azalma demək olacaq.

Pandemiya bütün qlobal qida sisteminə təsir etdi və çatışmazlıqlarını ortaya qoydu, sənədin müəllifləri davam edirlər. Sərhədlərin bağlanması və ticarət məhdudiyyətləri fermerlərin qlobal bazarlara çıxmasına mane olur. Dünyanı təsirli şəkildə bəsləyən milyonlarla kənd təsərrüfatı işçiləri yoxsulluq, düzgün qidalanmama, ciddi sağlamlıq problemləri və özünə inamsızlıq və etibarsızlıq həddində yaşayır. Onların bir çoxu özlərini və ailələrini əlavə risklərə məruz qoyaraq, pandemiyada işləməyə davam edirlər.

Bəyanat müəlliflərinə görə, insan həyatlarının xilas edilməsi üzrə təcili və məqsədyönlü fəaliyyət və dolanışığın qorunması sosial cəhətdən müdafiə olunmayan və az maaşlı işçilərin, o cümlədən miqrantların sosial müdafiəsi xidmətlərinin əhatə olunması yolu ilə sosial müdafiənin genişləndirilməsini daxil etməlidir. Çox vaxt az maaşlı işlə məşğul olan qadınların vəziyyətinə xüsusi diqqət yetirilməlidir.

Pandemiyanın yarandığı zaman artıq humanitar böhranlar və ya fövqəladə vəziyyətlər yaşayışın ölkələr daha çox COVID-19-un mənfi təsirinə məruz qalır. Belə dövlətlər üçün yardımın əhalinin ən çox ehtiyacı olan təbəqələrinə mümkün qədər tez çatması son dərəcə vacibdir.

Sənəddə deyilir: "Biz mövcud böhranlarla mübarizə aparan və Davamlı İnkişaf Məqsədlərinə nail olmağa çalışın ölkələri dəstekləmək üçün bilik və təcrübəmizi birləşdirməyə çalışırıq. - Biz dünya səhiyyəsinin və agrar-sənaye sənayesinin qarşısında duran problemlərin həlli üçün uzunmüddətli, dayanıqlı strategiyalar hazırlamalıyıq".

Bununla yanaşı, bəyanat müəllifləri qeyd edirlər, iş yerlərinin sayının artırılması və keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması, əhalinin sosial müdafiəsinin möhkəmləndirilməsi və miqrasiya yollarının sadələşdirilməsi hesabına ərzaq təhlükəsizliyi, kənd rayonlarında aclıq və yoxsulluqla mübarizə sahəsində ən vacib problemlərin həllinə üstünlük verilməlidir.

"Planetimizin ekosisteminin gələcəyini yenidən nəzərdən keçirməliyik, iqlim dəyişikliyi və ətraf mühitin pisləşməsi ilə qətiyyətlə və təxirə salınmadan mübarizə aparmalıyıq, - sənəddə belə deyilir.